

Overzicht van leveranciers van BI-software

Eerste versie van de BI-matrix

Paul van der Linden

De BI-markt is volop in beweging en heeft inmiddels een behoorlijk volwassenheidsniveau bereikt. Er zijn dan ook geen slechte BI-producten. Wel zijn er BI-producten die in een bepaalde situatie meer of minder passen.

Wie op zoek gaat naar BI-functionaliteit heeft er dan ook niet zoveel aan om tientallen productfeatures te gaan vergelijken. Met een volgende versie kunnen de kaarten weer helemaal anders geschud zijn en heeft de geselecteerde leverancier de voorsprong van weleer ingeruild voor een achterstand. Dit stuivertje wisselen is een van de kenmerken van de BI-markt en levert geen goede basis om BI-software te selecteren.

Opzet en doel BI-matrix

Belangrijker is het om te focussen op de leverancier, het belang wat de BI-software voor hem heeft, de visie en strategie zoals tentoongespreid, zijn track record en de focus die door hem wordt aangelegd. Dit zijn immers veel meer lange termijn-aspecten dan productfeatures die met elke volgende release wisselen. De BI-matrix is dan ook een overzicht van leveranciers die in Nederland en/of België Business Intelligence software leveren. Het geeft een overzicht van de BI-software die ze leveren, maar is niet primair een vergelijk van BI-software. Het is een vergelijk van de BI-leveranciers en de software die ze leveren. Misschien een subtiel verschil, maar wel belangrijk.

In de BI-matrix wordt geen gebruik gemaakt van cijfers of punten. Natuurlijk is het heel verleidelijk om dit wel te doen, maar het past niet bij de gekozen opzet. Is een oplossing die werkt onder Unix¹ beter dan een oplossing die werkt onder Windows? Is een oplossing die werkt onder Unix en Windows beter dan een oplossing die alleen werkt onder Windows? In beide gevallen moet je het antwoord schuldig blijven. Ook bij de laatste vraag kun je niet bevestigend antwoorden. Heb je een Windows-only omgeving dan is de leverancier die alleen een Windows-variant levert waarschijnlijk interessanter (want dedicated tot dit platform). Heb je beide omgevingen binnen de organisatie dan lijkt de eerste leverancier interessanter (al vanwege beheer). Kortom, het gaat hier om meer/minder passend en niet om beter of slechter.

De BI-matrix is met name bedoeld voor (business) managers. Het is een handvat om beredeneerd te kunnen bepalen met welke BI-leverancier men in zee wil gaan. Met behulp van de BI-matrix is het dus mogelijk om goede argumenten te verzamelen waarom de geselecteerde leveranciers op de long of short list moeten staan. Hiermee is niet gezegd dat er niet in detail (in-depth) naar de geboden software moet worden gekeken. Dat zal zeker moeten gebeuren. Maar het zou niet de hoofdlijn in het selectieproces moeten zijn en het zou pas later in het selectieproces aan de orde moeten komen. Hierbij heeft het betrekking op een beperkte (short list) set van producten (twee, hooguit drie). En zeker niet om een vergelijk van tien of meer producten die op 80 aspecten worden vergeleken. Helaas komt het nog steeds voor dat selectie-trajecten op deze wijze door IT worden gegijzeld. Leuk voor IT, maar slecht voor de organisatie als geheel.

Bij het opzetten van de BI-matrix zijn we uitgegaan van het onderscheid tussen de achterkant (back-end) en de voorkant (front-end) van een datawarehousing-omgeving. De achterkant bestaat dan uit de ETL-software, het datawarehouse (de database) en specifieke DWH-software zoals Kalido, BIReady maar ook query-versnellers als bijvoorbeeld Omnidex. De voorkant bestaat uit de verschillende categorieën front-end tools: rapportage-tools, analyse-tools, datamining-tools maar ook software voor specifieke toepassingen zoals CRM, CPM of compliance. Voor OLAP-kubussen en datamarts geldt dat ze soms tot de front-end en soms tot de back-end behoren.

De BI-matrix geeft een overzicht van BI-leveranciers die (in ieder geval) front-end producten bieden. Indien ze daarnaast ook andere (back-end) producten hebben worden deze ook genoemd. In dat geval kan namelijk ook andere (aanvullende) functionaliteit bij dezelfde leverancier worden betrokken en dat is belangrijk om te weten. Leveranciers die geen front-end producten leveren zijn niet opgenomen in de BI-matrix. Deze selectie heeft toch nog

initieel geleid tot 37 leveranciers in deze eerste opzet van de BI-matrix. Niet alle leveranciers waren in staat om in de gestelde termijn input te leveren. Door 29 leveranciers is de gestuurde vragenlijst ingevuld geretourneerd.

Model

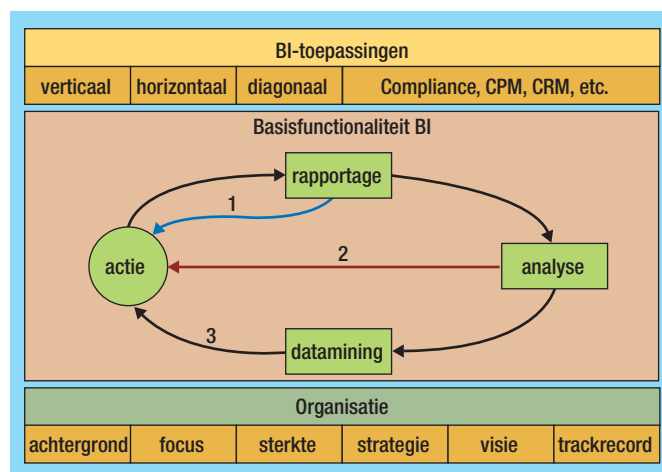
Alle vragen kunnen worden teruggebracht tot drie niveaus: organisatie, basisfunctionaliteit BI en BI-toepassingen. De organisatielaag heeft betrekking op de achtergrond, focus, sterktes, visie, strategie en het track record van de leverancier. Zo kan de focus op BI liggen, maar enterprise applicaties of databases kunnen even goed als belangrijkste focuspunt zijn gekozen. Dit heeft uiteraard consequenties voor het belang dat aan BI wordt toegekend.

Op deze organisatielaag kunnen de BI-basisfunctionaliteiten onderscheiden worden: rapportage, analyse en datamining (zie afbeelding 1). Organisaties zullen altijd over rapportage (1) beschikken (het meest voorkomende gebruik van BI), vaak ook analyse toepassen (2), maar niet altijd datamining (3) inzetten. Voor al deze basisfunctionaliteiten gelden weer onderverdelingen (voor rapportage: predefined, geparametriseerd en ad hoc). BI-toepassingen maken gebruik van een of meerdere basisfunctionaliteiten. Bij BI-toepassingen kan gedacht worden aan de horizontale, verticale en diagonale oplossingen, maar bijvoorbeeld ook aan CRM, CPM en compliance-oplossingen.

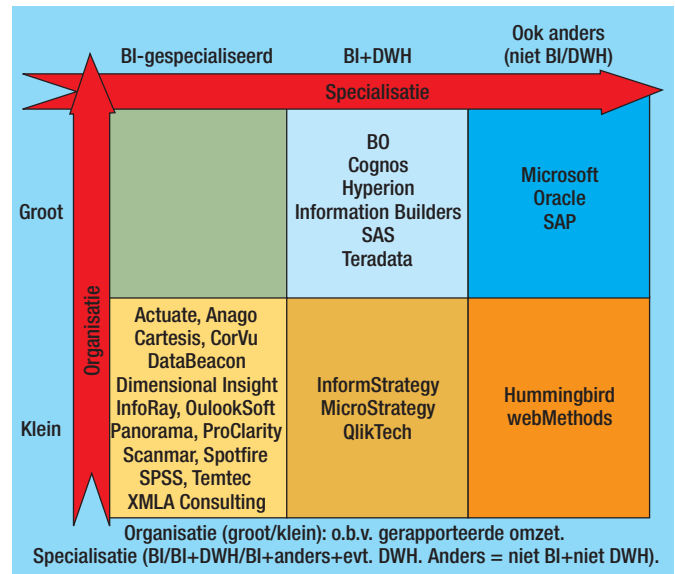
Informatiebronnen

Bij het invullen van de BI-matrix is gebruik gemaakt van de onderstaande bronnen:

- Markt-researchbureaus. Beschikbare informatie over de BI-markt zoals aangeleverd door onder andere Bloor, Butler, IDC, Gartner en The OLAP Report;
- Leveranciers: de betreffende leveranciers hebben een vragenlijst ontvangen met het verzoek om deze in te vullen;
- Network of Professionals: verschillende personen zijn benaderd om hun expertmening te geven over de leveranciers in de BI-matrix. Hierbij gaat het voornamelijk om personen die

Afbeelding 1: Basisfunctionaliteit BI.

Afbeelding 2: Organisatie en specialisatie.

in-depth kennis hebben van de producten van één leverancier;

- Organisaties & ontwikkelaars: ook is een beroep gedaan op ontwikkelaars die in meerdere projecten en bij meerdere organisaties met verschillende BI-tools hebben gewerkt.

Al deze verzamelde informatie is in de projectgroep besproken. Met behulp van een model zijn vervolgens de uitkomsten bepaald. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Waar gevraagd wordt om het al dan niet aanwezig zijn van bepaalde functionaliteit, is default uitgegaan van de afwezigheid van deze functionaliteit. Waar uit tenminste twee verschillende bronnen is gebleken dat de functionaliteit aanwezig is, is hier ook vanuit gegaan;
- Leveranciers hebben de mogelijkheid gekregen om input te leveren en eventueel reeds ingevulde antwoorden te checken en hun reactie daarop te geven. Niet alle leveranciers zijn in staat geweest om tijdig hun reactie aan te leveren. Waar geen reactie is ontvangen en onvoldoende informatie aanwezig was, is besloten om deze leveranciers voorlopig niet in de BI-matrix op te nemen.

Beperkingen

Uiteraard zitten er beperkingen aan de gekozen opzet. Grote organisaties met een lange staat van dienst zijn beter en sneller in staat om informatie aan te leveren. Ook vanuit de overige informatiebronnen is meer beschikbaar. Voor kleine, beginnende ondernemingen is het moeilijker om aan een informatieverzoek te voldoen en ook uit de andere informatiebronnen zal minder informatie komen. Niet altijd hebben we tijdig kunnen achterhalen hoe ver aanwezige functionaliteit reikt. Performance management, CRM en compliance zijn voorbeelden waarin een eenvoudig 'ja, aanwezig' kan betekenen dat een of enkele dan wel een volledige oplossing aanwezig is. Dit is een aandachtspunt dat in een volgende versie van de matrix zal worden opgepakt.

Prijzen of een prijsindicatie zijn (nog) niet meegenomen. Hoewel het zeker interessant is om te weten hoeveel een beoogde oplossing kost, is het bijzonder moeilijk (zeker bij BI-suites of BI-platforms) om zinnige prijsinformatie te verkrijgen. Met zinnig wordt dan bedoeld vergelijkbaar, rekening houdend met gelijke functionaliteit en de verschillende licentiemodellen (per server, per named user, staffels etcetera). Daarbij komt dat de realiseerbare kortingen een aanzienlijk deel van de zogenaamde listprices kunnen zijn. Wellicht dat in een volgende versie van de BI-matrix een indeling in laag, midden en hoog wordt opgenomen.

De BI-matrix kunt ook op de website van Database Magazine vinden en downloaden. Uitgebreide antwoorden die niet in de in dit magazine gepresenteerde versie van de BI-matrix meegenomen kunnen worden, zijn in de versie op de site wel opgenomen. Waar meer informatie aanwezig is op de site, staat in de papieren versie een sterretje (*) vermeld.

Op www.dbm.nl/site/Projecten/BI_MATRIX kunt u alles vinden.

Noot

1. Voor een overzicht van ondersteunde besturingssystemen/hardwareplatformen wordt verwezen naar *Software Tools Online* (<http://tools.array.nl>).

Paul van der Linden (Paul.PFH.vanderLinden@AtosOrigin.com) is senior consultant Data Warehousing/BI bij Atos Origin en geeft leiding aan Data Warehousing Cost & Lifecycle Management (CLM).

Bedrijf	Volledige BI-basis functionaliteit?	BI-toepassingen volledig?
Actuate	N	N
Anago	N	N
Business Objects	J	N
Cartesis	J	N
Cognos	N	N
CorVu	J	N
DataBeacon	N	N
Dimensional Insight	N	N
Hummingbird	J	N
Hyperion	J	N
InfoRay	N	N
Information Builders	J	N
InformStrategy	J	N
Microsoft	J	N
MicroStrategy	J	N
Oracle	J	J
OutlookSoft	J	N
Panorama	N	N
ProClarity	J	N
QlikTech	J	N
SAP	J	N
SAS	J	J
Scanmar	J	N
Spotfire	J	N
SPSS	J	J
Temtec	N	N
Teradata	J	J
webMethods	N	N
XMLA Consulting	J	N

Afbeelding 3: De BI-matrix in I oogopslag. Volledige BI-functionaliteit: rapportage, analyse en datamining aanwezig. BI-toepassingen volledig: verticale, horizontale en diagonale oplossingen aanwezig, alsmede oplossingen voor CRM, CPM en compliance.

Aandachtspunten

Categorie (BI/DWH/anders): het gaat hier om de positionering van de leverancier. Houdt de leverancier zich uitsluitend bezig met BI of ook met datawarehousing (DWH). Activiteiten die BI noch DWH betreffen zijn hier als 'anders' aangeduid.

Bestaat sinds: geeft de startdatum van de organisatie aan. Indicatie voor de toekomstvastheid van de leverancier (en legacy-oplossingen die aanwezig zijn).

Aantal klanten: indicatie van de toepassing van de geboden oplossingen (wereldwijd/Europa/Benelux). NB. Het gaat hier om alle oplossingen die binnen de aangegeven categorie vallen.

Hoofdkantoor: plaats waar het statutair hoofdkantoor van de organisatie zetelt. Indicatie waar het beleid wordt ontwikkeld.

Contact in België: eerste aanspreekpunt binnen de organisatie (eigen vestiging of distributeur).

Contact in Nederland: eerste aanspreekpunt binnen de organisatie (eigen vestiging of distributeur).

Aantal medewerkers: indicatie van support die kan worden geleverd (wereldwijd/Europa/Benelux). N.B., het gaat hier om alle oplossingen die binnen de aangegeven categorie vallen.

Laatst gerapporteerde omzet (USD/Euro): opgegeven omzet voor aangegeven fiscale jaar (alle oplossingen).

Sterkte: voornaamste onderscheidende aspect vergeleken met andere BI-oplossingen.

Verticaal: aanwezigheid van sectorgerichte oplossingen (bijvoorbeeld: Telecom, Utilities, Retail).

Horizontaal: aanwezigheid van afdelingsgerichte/toepassingsgerichte oplossingen (bijvoorbeeld: Sales, Marketing, HRM).

Diagonaal: aanwezigheid van horizontale oplossingen voor specifieke sectoren (bijvoorbeeld: Marketingoplossing voor de Telecom).

CRM: aanwezigheid van oplossingen voor customer relationship management.

CPM: aanwezigheid van oplossingen voor corporate performance management.

Compliance: aanwezigheid van oplossingen voor compliance (mate waarin wordt voldaan aan wet- en regelgeving zoals Sarbanes-Oxley, Basel II etcetera).

Besproken versie: versie van besproken software.

Product bestaat sinds: datum oorsprong besproken software.

Kernproduct/meerdere producten: besproken product(suite) is het enige product wat door de organisatie wordt gevoerd c.q. daarnaast worden nog andere producten gevoerd.

Acquired/eigen ontwikkeling/beide: besproken software is product van eigen ontwikkeling, is door overname verkregen of is deels eigen ontwikkeling en deels uit overname verkregen.

Type (webclient/client-server/stand alone): ontsluiting via de webclient (browser, thin client) of via een full client (client-server). Mogelijkheid om de software ook zonder netwerkconnectie te gebruiken (stand alone).

N-tier (1,2,3, meer): voorgesteld aantal lagen waaruit de oplossing bestaat (database server, applicatieserver, webserver, et cetera).

OLAP-engine (geen/apart/database): is een OLAP-engine onderdeel van de geboden oplossing? Zo ja, gaat het dan om een apart product of om een onderdeel van een eventueel meegeleverde database (relatiele en multidimensionele data in dezelfde database)?

Ontsluiting van OLAP-kubussen (AS, SAP BW, Applix, Essbase): software kan rechtstreeks data in OLAP-kubussen benaderen.

Ontsluiting van relationele databases: software kan rechtstreeks data opgeslagen in relationele databases benaderen (ODBC, native).

Ontsluiting van legacy-bronnen: software kan rechtstreeks data opgeslagen in hiërarchische of netwerkdatabases benaderen.

Ontsluiting van enterprise applications (SAP, Oracle, PeopleSoft, Siebel): software kan rechtstreeks data opgeslagen in applicatiepakketten benaderen.

Exporteert naar Excel: output kan als Excel-bestand worden weggeschreven.

Exporteert in PDF-formaat: output kan als PDF-bestand worden weggeschreven.

Exporteert in HTML-formaat: output kan als HTML-bestand worden weggeschreven.

Exporteert in XML-formaat: output kan als XML-bestand worden weggeschreven.

Beschikt over een Excel add-in: software kan als add-in vanuit Excel worden aangeroepen/gebruikt.

Gebruikerssoorten in te schalen: naar rol, functie en ervaringsniveau kan functionaliteit worden uit-/aangezet.

I user interface: de software werkt vanuit 1 werkblad, dat al naar gelang de gekozen optie wordt gevuld met functionaliteit.

Rapportage: software biedt de mogelijkheid om rapporten te maken.

Analyse: software biedt de mogelijkheid om data te analyseren naar verschillende gezichtspunten (OLAP).

Tijdreeksanalyse: software biedt de mogelijkheid om variabelen te analyseren in de loop van de tijd.

Data mining: mogelijkheid om verbanden in de data te ontdekken en te gebruiken.

Geografische informatie: mogelijkheid om beschikbare data te combineren met geografische informatie en op deze wijze ook te presenteren en te manipuleren.

Scorecarding: mogelijkheid om de beschikbare data als score cards te presenteren met mogelijkheid om af te dalen naar de onderliggende detaildata.

Portal: mogelijkheid om vanuit een centraal scherm verschillende applicaties op te starten en/of te gebruiken.

BI-platform/BI-suite: de besproken software is onderdeel van een BI-platform of BI-suite of vormt zelf een BI-platform of BI-suite.

Ondersteuning van standaarden: software ondersteunt geldende marktstandaarden (bijvoorbeeld CWM, XML/A, SOAP).

Versiebeheer: functionaliteit aanwezig om versies te definiëren en als zodanig terug te halen of naar andere omgevingen over te zetten.

Impactanalyse: mogelijkheid om te bepalen wat een verandering in de specificaties of omgeving betekent (in termen van kosten en tijd) voor de gebouwde oplossing.

Meertalig: software ondersteunt meerdere talen.

Monitoring: mogelijkheid om verschillende aspecten van het gebruik van de gebouwde oplossing vast te leggen en te analyseren.